

Postnina plačana v gotovini
Abb. dostale I grupe

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 48 (9050)

TRST, petek, 28. februarja 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

KONFERENCA O IZSELJENSTVU V RIMU

Beneški Slovenci za svoje pravice

Sprejet dokument Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, ki sta ga predložila beneška delegata na konferenci Kont in Del Medico

RIM, 27. — Na vsedržavni konferenci o izseljenstvu, katere delo se je danes nadaljevalo v komisijah, je bil sprejet dokument Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, ki sta ga predložila beneška delegata na konferenci Ado Kont in Dino Del Medico. Dokument vsebuje kratko zgodovino Beneške Slovenije in oris sedanje položaja ter navaja vzroke nastanka zveze in njene cilje.

Dokument na začetku pravi, da je bila Beneška Slovenija priključena Italiji že leta 1866, da pa Italija ni spoštovala avtonomije, ki jo je prebivalstvo tega področja, z lastnim jezikom in lastnimi tradicijami, uživalo že stoletja. To avtonomijo so spoštovali že ogleski patriarhi in Beneška republika, medtem ko so jo Habsburžani ukinili. Prav zato pa so slovenski prebivalci Beneške Slovenije pričakovali, da bodo pod Italijo spet postali enakopravni državljani, vendar so doživeli razočaranje. Namesto da bi gojila njihove običaje in tradicije, njihov jezik in njihovo nacionalno individualnost, je italijanska država pokazala jasno voljo, da izkorenini iz njihove srede vsakršno slovensko nacionalno značilnost ter je začela zavestno asimilacijsko akcijo z uvedbo gostega omrežja italijanskih šol s postopno odpravo edinih središč slovenskega šolskega življenja — namreč župnijskih šol, z italijanizacijo vsega administrativnega delovanja, s kulturnim, političnim in družbenim zatiranjem.

Zaradi nemočnega družbeno-gospodarskega položaja področja — je dalje rečeno v dokumentu — je začelo prebivalstvo, ki se je po večini težko preživljalo s kmetijstvom, težje zapustiti lastno zemljo. Tudi to je bil navidezo neboleč način asimilacije in raznarodovanja. Položaj slovenskega prebivalstva, ki je skozi desetletja znalo ohraniti svojo nacionalno individualnost in govorni slovenski jezik vsaj v družinskem krogu in v cerkvah, kjer so se bili slovenski duhovniki, se je s prihodom fašizma na oblast še poslabšalo, saj fašizem ni mogel dopustiti obstoja neitalijanskih skupnosti v okviru italijanske države. Zato so uvedli pravi fizični in psihološki teror, da bi prepričali prebivalstvo, da bi govorilo v lastnem jeziku, da bi ohranilo slovenska imena in priimke in slovenska krajevna imena. Leta 1933 so prepričali tudi uporabo slovenskega jezika v cerkvah.

Med vojno, ki so se je Slovenci Beneške Slovenije udeležili vsi drugi državljani, je položaj postal še bolj dramatičen. V odpornem gibanju pa so številni Slovenci tudi predelovali orožja proti fašizmu in nacizmu in v velikem številu stopili v vrste slovenskih partizanov. S tem so opravičili jasno antifašistično in nacionalno izbiro, ki jim je ni mogoče prenehati. V tem obdobju so partizani prvič v zgodovini beneške Slovenije odprli slovenske šole, v katerih so se vsaj za nekaj mesecev otroci naučili osnovnih elementov svojega knjižnega jezika, česar jim italijanska država ni omogočila.

Povojno obdobje je za prebivalce Beneške Slovenije pomenilo veliko tragedijo, ker so nacionalistične sile, ki se niso sprijaznile z slovenskim delom Slovencev ter dolin v vstopnem partizanstvu, sprožile fizični in psihološki teror s sodnim in administrativnim, kot tudi političnim in ekonomskim preganjanjem. Prebivalci Beneške Slovenije so upali, da bodo lahko v novi antifašistični, demokratični in republikanski ureditvi uživali vse pravice, ki so jasno zapisane v členih 3 in 6 ustave in ki zadevajo enakopravnost državljanov, pripadnikov nacionalnim manjšinam, ter posebna določila za zaščito manjšin. Toda politični, družbeno-gospodarski, kulturni in šolski položaj Beneške Slovenije se ni izboljšal, ampak se je še bolj poslabšal ter se je slovensko prebivalstvo znašlo pred politiko asimilacije in raznarodovanja, ki je demokratične politične sile niso znale ali niso hotele prepričati.

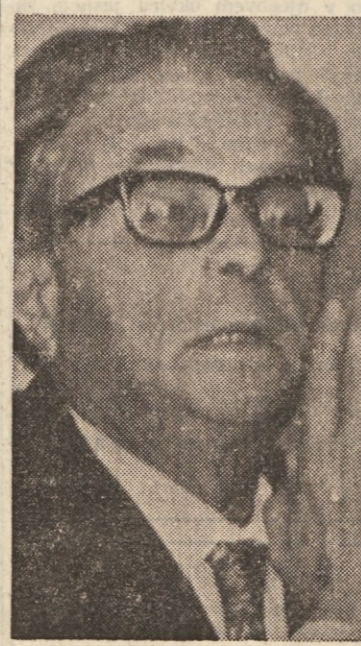
V petdesetih letih se je zaradi takega položaja in zaradi hitrega slabšanja gospodarskih pogojev začelo množično izseljevanje v tujino, ki je popolnoma izpraznilo doline, ki sestavljajo Beneško Slovenijo: celo uradni statistični podatki trdijo, da se je izselilo 42 odst. prebivalstva, medtem ko realni podatki govorijo o 60 odst. V vsem povojnem obdobju niso Slovenci videmske pokrajine uživali niti tistih pomanjkljivih svobod, ki so bile zagotovljene Slovincem na Tržaškem in na Goriškem. Vsaka slovenska pobuda na kulturnem, vzgojnem ali šolskem področju je bila zatirana, prepredena ali omejena. Slovenski jezik je bil ignoriran, zlastna pripadnost slovenski narodnosti pa je veljala kot protinacionalno dejanje.

Dokument Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije navaja nato okoliščine, v katerih je prišlo do ustanovitve zveze. Zamisel se je porodila med slovenskimi emigranti v Švici, ki so želeli tako organizacijo, ki naj bi ne postavljala samo družbeno-gospodarskih zahtev, lastnih vsem delavcem-emigrantom, ampak v prvi vrsti zahtevu o priznanju pravice, da pripadajo neki nacionalni manjšini v okviru italijanske države. Tako je leta 1968 nastalo v Švici Društvo in nato Zveza slovenskih izseljencev in njihovih družin iz Beneške Slovenije, katere namen je bil združiti slovenske emigrante v vseh delovnih mestih Evrope in Italije. Združuje je odprlo svoje sekcije v Švici, v Belgiji, v Franciji, v Zahodni Nemčiji, v Argentini, v Kanadi in v največjih središčih severne Italije. Zveza se ni omejevala samo na gospodarske zahteve v tesni povezavi s sorodnimi organizacijami izseljencev, ampak je postala tudi sredstvo političnega, (Nadaljevanje na 6. strani)

V GENOVI 32. VSEDRŽAVNI KONGRES REPUBLIKANCEV

Poročilo La Malfa o notranjem in zunanjem političnem položaju

Pojasnitev stališča do «zgodovinskega kompromisa»

Tajnik PRI La Malfa

GENOVA, 27. — Tukaj se je danes začel 32. vsedržavni kongres republikanske stranke. Slovesnega odprja in nadaljevanja del se udeležujejo tudi predstavniki vseh strank ustavnega loka. Pred poročilom tajnika stranke La Malfa so kongres pozdravili nekateri gostje. Jutri in v soboto se bo nadaljevala razprava o tajnikovem poročilu, v nedeljo, 2. marca bodo izvolili

Govor La Malfa se je nanašal na njegovo pismo poročilo, ki je bilo svoj čas objavljeno in pred nekaj tedni izročeno vsem delegatom. Poročilo se nanaša na gospodarsko krizo v svetu, na politične odnose med Vzhodom in Zahodom ter na gospodarsko socialno in politično krizo v Italiji.

La Malfa je poudaril, da njegova stranka podpira vlado, da v sedanjem stanju prepreči poslabšanje položaja. Po njegovem mnenju je sedanja vlada «zasilnega značaja». Potem ko je ugotovil, da so v prvih mesecih dvostranske vlade uspeli zmanjšati inflacijo in primanjkljaj plačilne bilance, je La Malfa izjavil, da se je v istem času zaostрила recesija zaradi zmanjšanja poporavnega, ki povzroča zmanjšanje števila zaposlenih.

V svojem poročilu je bil La Malfa precej kritičen do vseh tistih, ki zahtevajo v sedanjih političnih pogojih v Italiji spremembo gospodarskega razvoja. Dejal je, da do novega razvojnega modela bi lahko prišlo, če bi bila italijanska družba drugače organizirana in če bi italijanska vlada in italijanski parlament drugače delovala. Obenem pa bi morali preudeliti celoten sistem krajevnih in deželnih uprav. La Malfa je menil, da sedanja vlada predstavlja «skrajno rešitev» zelo dolge politične krize, ki je spravi v nevarnost vse demokratične institucije. Republikanci, je poudaril, so sprejeli demokristjansko vabilo za sestavo dvostranske vlade, kateri nameravajo ostati zvesti, ker si nečejo prevzeti odgovornosti sprožitve politične krize, ki bi bila zlasti pred deželnimi volitvami hujska od prejšnje.

Po obrazložitvi notranje politike republikancev, je La Malfa govoril o mednarodnih vprašanjih v luči najnovejših dogodkov. Omenil je krizo na Bližnjem vzhodu, «negotovo perspektivo» Jugoslavije (prav predvčerajšnjim je govoril predsednik Tito, kako so na Zahodu sprožili hajko proti Jugoslaviji, ko je jugoslovanski notranji razvoj v polotu in ko se vse bolj utrjuje enotnost), o petrolejski krizi, ki je spravi v neravnovesje zahodnoevropsko gospodarstvo, o premiku ravnovesja sil med Zahodom in Vzhodom in korist Sovjetske zveze, o nedavnih «sporih» med ZDA in Sovjetsko zvezo in o nedavnih pesimističnih govorih ameriškega zunanjega ministra. La Malfa je poudaril, da je treba v ta splošni politični kontekst vključiti tudi današnji politični položaj v Italiji, zlasti pa se tako imenovani «zgodovinski kompromis».

Zatem je obširno polemiziral z liberalci in socialdemokrati, češ da niso hoteli razumeti njegovega stališča do «zgodovinskega kompromisa» in mu očitali, da se je sprijaznil s sedolovljenjem s komunisti. V tej polemiki je ponovno dejal, da je treba «zgodovinski kompromis» obravnavati v okviru celotnega mednarodnega položaja in ne samo iz notranjega stališča.

RIM, 27. — Švedski zunanji minister Andersson je danes dopolnilne prispele v Rim iz Kaira, kjer je bil na uradnem obisku. Ustavil se bo na zasebnem obisku v Rimu. Kljub temu pa je imel že danes sestanek z zunanjim ministrom Rumorjem, ki mu je priredil kosilo.

Najbolj pa je vznemirljivo to, da je Avstrija s svojim popuščanjem nacionalističnim silam, katerega izraz je tudi sklep o ugotavljanju manjšine, očito pripravljena v preštevovanju manjšine sprožiti na Koroskem ponovni narodnostni boj in gonjo proti manjšini, kakršne do sedaj še ni bilo. Ni si težko zamisliti pod kakšnim pritiskom bo manjšina pred takšnim ugotavljanjem, na katerem bo šlo za to, kje in kako naj se izpolnijo določila državne pogodbe, posebno če vemo, da so nosilci zahteve po ugotavljanju manjšine krogi in organizacije, ki so vedno najbolj nasprotovale pravicam manjšine in katerih predstavniki, kot je to storil podpredsednik koroskih brambovcv inž. Stourac, javno izkazuje svojo pripadnost in usmeritev s tem, da se demonstrativno udeležujejo takšnih prireditve, kot je bil nedavni pogreb ustaškega veljaka Martinovića v Celovcu.

Vse to očitno vje tudi kancler Kreisky in od tod tudi njegovo neravnovesje v zvezi z manjšinskim vprašanjem, kot kaže njegova ultimativna izjava, da naj se koroski Slovenci, če ne bodo sodelovali v kontaktnem komiteju s obsejnjo pod nosom, ki ni delovala prav nič državniško.

ZVONE ZORKO

Poslanica Breznjeva Titu

BEOGRAD, 27. — Predsednik republike Josip Broz Tito je dopolnilne v svoji rezidenčni «Beli dvor» na Dedinju sprejel sovjetskega veleposlanika v Jugoslaviji Vladimira Stepankova, ki mu je izročil poslanico drugega tajnika centralnega komiteja komunistične partije Sovjetske zveze in Breznjeva. O vsebini poslanice niso sporočili ničesar.

RIM, 27. — Po podatkih osrednjega statističnega zavoda so stališča cen na delu v januarju za 25,5 odstotka višje kot v januarju lani, toda za 0,1 odstotka nižje kot v decembru lanskega leta. To znižanje cen na delu v preteklem mesecu se nanaša tako na kmetijske pridelke, kot na ostalo industrijsko blago.

PO PETIH LETIH SODNE PREISKAVE IN 30 LETIH OD ZLOČINOV

Preiskovalni sodnik podpisal obtožnico proti glavnim krivcem zločinov v Rižarni

Proces pred tržaškimi protinim sodiščem naj se začne čimprej

Ob zaključku sodne preiskave, ki se je začela pred petimi leti, je preiskovalni sodnik dr. Sergio Serbo te dni podpisal obtožnico proti glavnim voditeljem zloglasne esesovske skupine Einsatzkommando Reinhard zaradi njihove zločinske dejavnosti v Rižarni ter odredbo, da porotno sodišče v Trstu sodi dvema se živečima obtožencema, ki sta August Ernst Dietrich Allers, roj. 17. maja 1910, odvetnik v Hamburgu, ter Joseph Oberhauser, roj. 20. septembra 1915, natakar v Münchnu. Ukinjen je sodni postopek proti Christianu Wirthu, Gottliebu Heringu in Franzu Stanglu, ker so že mrtvi.

Obtoženo so večkratnih ubojev, med seboj povezanih in istem zločinskem načrtu in to v obtežljivih okoliščinah, ker so kot esesovski člani skupine Einsatzkommando Reinhard, in sicer Dietrich Allers kot poveljnik omenjene skupine od polovice junija 1944 do 30. aprila 1945, Joseph Oberhauser pa kot poveljnik oddelka R I in Rižarne od oktobra 1943 do 30. aprila 1945, brez kakršnegakoli sodnega postopka, brez vsake domneve uporabnosti vojaškega vojnega zakona, brez vsakega razloga ali trenutne vojaške nujnosti umorili nedolocene, toda znatno število oseb, ki jim jih je bila izročila, da jih stražijo, nemška vojska in civilna oblast, ki je zaseda pokrajine Trst, Reko, Pulj, Gorico in Videm, ali pa so jim oni sami odvzeli svobodo v okviru sistematičnih ukrepov represije ter političnega ali rasnega preganjanja.

Umori so bili izvršeni na kraju pripora, v Rižarni, ki je bila v te namene tudi urejena. Še posebej so obtoženi, da so umorili nekatero zapornike iz podlih nagibov in praznih včasih, včasih pa z namenom, da si preskrbijo nepravilnih dobičkov ali pa da prikrijejo druge zločine. V obtožnici so navedeni tudi primeri, skupina umorilnih Judov, ki zaradi zdravstvenega stanja niso bili primerni za transport v Auschwitz. 20 zapornikov, ki so jih umorili kot talce, ker sta dva zbežala med bombardiranjem 10. 6. 1944, pet Judov, ki so jih umorili, ker so drugi Judje skrili 5 zlatnikov, dva otroka iz

V POSLANSKI KOMISIJI ZA DELO

Razprava o pokojninah in družinski dokladi

Minister za delo Toros je povedal, da je bilo decembra 1.200.000 brezposelnih

RIM, 27. — Minister za delo Toros je danes v poslanski komisiji za delo govoril o vladni pokojninski politiki, o zagotovljeni plači in o družinski dokladi. Minister je poročal v zvezi z razpravo o zakonskih predložkih, ki jih mora odobriti parlament, da se zakonito povišanje družinske doklade in spremembo pravila o dopolnini blagajni v zvezi z zagotavljanjem plačo brezposelnih delavcev.

V tem svojem poročilu se je skliceval predvsem na sporazum s sindikati in dejal, da bodo letni izdatki zavoda za socialno zavarovanje zaradi povišanja družinske doklade za 300 milijard večji. Izrazil je upanje, da bo parlament ta zakonski osnutek kmalu odobril. Obenem je minister omenil vladne ukrepe v korist brezposelnih izseljencev, ki se vračajo v domovino in ki jih bo letos približno 50.000.

Glede pokojnin pa je bil Toros precej polemičen do sindikatov, češ da še niso zavzeli dokončnega stališča v zvezi z dogovorom o povišanju minimalnih pokojnin za 13 tisoč lir mesečno. Zaradi tega je dejal Toros, ni bilo mogoče še sestaviti zadevnega zakonskega osnutka. Minister se je pritožil proti zavodu sindikatov, da se denar za višje pokojnine črpa iz sklada INPS za brezposelnost in za boj proti tuberkulozi. Dejal je, da vlada nasprotuje tej zahtevi in da proučuje nove rešitve. Ob tej priložnosti je minister za delo odgovoril tudi na nekatera vprašanja v zvezi z brezposelnostjo. Omenil je, da je bilo decembra lanskega leta skupno 1 milijon 200.000 brezposelnih medtem ko je v lanskem letu dopolnilna blagajna izplačala delavcem za 132 odstotkov več delovnih ur kot v letu poprej.

BEOGRAD, 27. — Novozelanski premier in zunanji minister Wallace Edward Rowling je končal tridenjni uradni obisk v Jugoslaviji in bo jutri zjutraj odpotoval iz Beograda. O obisku bodo objavili tudi skupno sporočilo.

PRVA POLITIČNA UGRABITEV V ZGODOVINI ZRN

Demokrščanski voditelj Lorenz ugrabljen v zahodnem Berlinu

Bil je kandidat opozicije za berlinskega župana na nedeljskih volitvah - Nobene sledi za ugrabitelji

BERLIN, 27. — 53-letni Peter Lorenz, predsednik berlinske CDU (zahodnonemške kršćanske demokracije) in glavni kandidat opozicije na prihodnjih volitvah za obnovitev berlinskega senata, je bil danes zjutraj ugrabljen, ko se je v avtomobilu peljal z doma na sedež svoje stranke. Ugrabitelji — dva moška in mlada ženska — so s furgonom zaprti pot Lorenzovemu avtomobilu, ki se je moral ustaviti. Z orožjem v rokah so nato prisilili soferja, da je stopil iz avtomobila, v katerega so stopili ugrabitelji in se odpravili. Policija je pozneje našla furgon in avtomobil demokrščanskega voditelja, za ugrabitelji pa ni nobene sledi.

To je prvi primer ugrabitve neke politične osebnosti v Zahodni Nemčiji; jasno je, da je javno mnenje močno razburjeno, tudi zaradi tega, ker bodo v nedeljo volitve za obnovitev zahodnonemškega senata in ker je bil ugrabljen najvidnejši kandidat opozicije. Če bodo demokristjani zmagali (sedaj imajo večino socialdemokratski), bi moral Lorenz postati novi berlinski župan. Vse tri glavne za zahodnonemške stranke — socialdemokratska, demokrščanska in liberalna — so prekinile volilno kampanjo, medtem ko zagotavljajo, da bodo volitve ob predvidenem datumu.

Na vsedržavni konferenci o izseljenstvu v Rimu so se danes začeli dokumenti, ki sta ga predložila beneška delegata na konferenci Ado Kont in Dino Del Medico. Dokument vsebuje kratko zgodovino Beneške Slovenije in oris sedanje položaja ter navaja vzroke nastanka zveze in njene cilje.

Včeraj pa je bil na Dunaju pod predsedstvom kanclerja Kreiskega sestanek predstavnikov vseh treh vodilnih avstrijskih strank, na katerem so se sporazumeli, da bo predvideno ugotavljanje manjšine — to izvedeno s sporazumelimi že prej — izvedeno v prihodnjem letu.

Slovenska manjšina na Koroskem je nad takšnim diktatom na eni strani in poskusom sejati razdor med manjšino in njenimi predstavniki na drugi strani ogorčena. Obe osrednji organizaciji koroskih Slovencev sta v zvezi z izjavo: kanclerja Kreiskega sprejeli posebno izjavo, v kateri je predvsem poudarjeno, da pogovorov v kontaktnem komiteju niso prekinili koroski Slovenci, ampak je to storila avstrijska vlada s svojim sklepom o ugotavljanju manjšine. Dalje je v skupni izjavi poudarjeno, da so predstavniki koroskih Slovencev že na seji kontaktnega komiteja 6. novembra leta 1973 opozorili avstrijsko vlado, da ne bodo mogli nadaljevati sodelovanja v kontaktnem komiteju, če bo avstrijska vlada hotela izvesti ugotavljanje manjšine, kar je v nasprotju z državno pogodbo in kot takšno protustavno.

V soglasju z več kot 700 funkcionarji in zaupniki slovenskih organizacij sta obe osrednji organizaciji začasno prekinili sodelovanje v kontaktnem komiteju, ker so se vse tri vodilne stranke ob navzočnosti kanclerja Kreiskega sporazumeli, da se kot pogoj za nadaljnjo realizacijo državne pogodbe izvede ugotavljanje manjšine.

Ugrabljeni Peter Lorenz, vodja berlinske kršćanske demokracije

SPET PREMILI V VEČINSKI STRANKI

V SREDO PONOČI PRI FARI

Za vse, ki poravnajo letoletno naročnino še danes, 28. 2.:

žrebanje 40 nagrad in brezplačno mesečnik DAN

NAROČI SE NA

PRIMORSKI DNEVNIK

in poravnaj letoletno naročnino, da boš deležen žrebanja

PRVA NAGRADA:

BARVNI TELEVIZOR PHILIPS GOYA, 22-PALČNI

DRUGE NAGRADE:

- 2. Izlet Primorskega dnevnika (za 1 osebo), 3. Izlet Primorskega dnevnika (za 1 osebo), 4. Izlet Primorskega dnevnika (za 1 osebo), 5. Radijski sprejemnik Philips RB 130, 6. Zložljivo kolo Graziella, 7. Kasetni magnetofon Philips EL 3302, 8. Kasetni magnetofon Philips EL 3302, 9. Kasetni magnetofon Philips EL 3302, 10. Fotografski aparat Agfamac Sensor s torbico in flashem, 11. Fotografski aparat Agfamac Sensor s torbico in flashem, 12. Fotografski aparat Agfamac Sensor s torbico in flashem, 13. Pribor orodja Black & Decker U 6500, 14. Pribor orodja Black & Decker U 6500, 15. Pribor orodja Black & Decker U 6500, 16. Kuhinjska stenska ura z vgrajenim radijskim sprejemnikom, 17. Kuhinjska stenska ura z vgrajenim radijskim sprejemnikom,

- 18. Kuhinjska stenska ura z vgrajenim radijskim sprejemnikom, 19. Rošilj za kamping, 20. Rošilj za kamping, 21. Zbirka Humor (5 knjig), 22. Leksikon Cankarjeve založbe, 23. Mešalec Termozeta z mlinčkom (model York), 24. Mešalec Termozeta z mlinčkom (model York), 25. Mešalec Termozeta z mlinčkom (model York), 26. Knjiga: Ribe in raki v mednarodni kuhinji, 27. Peljpraf: Največji kuhar sveta, 28. Tri vrazji fanje v letih škvalah - 3 knjige, 29. Parni likalnik Termozeta Milord Personal, 30. Parni likalnik Termozeta Milord Personal, 31. Parni likalnik Termozeta Milord Personal, 32. Knjiga: Vohuni, agenti, vojaki, 33. Knjiga: Vohuni, agenti, vojaki, 34. Knjiga: V domačem vrtu, 35. Oseba tehnična, 36. Oseba tehnična, 37. Oseba tehnična, 38. Električni sušilec las Termozeta (model Professional), 39. Električni sušilec las Termozeta (model Professional), 40. Električni sušilec las Termozeta (model Professional).

Žrebanje bo 15. marca 1975 (Ministrski dekret št. 4/160261 z dne 13.2.1975)

IZ ODBORNIKOVEGA POROČILA V VIDMU

Turistični tok - zlasti iz inozemstva je lani znatno upadel v vsej deželi

Še posebej se je zmanjšalo število turistov iz Zahodne Nemčije in Avstrije

V sejni dvorani videmske trgovinske zbornice je bilo deželno zasedanje turističnega odbora...

72,6 odst. vseh tujih turistov. Nemških turistov so lani zabeležili za 19,7 odst. manj, avstrijskih pa za 7,2 odst. manj. Od skupnih 379 tisoč tujih turistov, kar jih je bilo lani...

Ob priliki nekaterih glasovanj notranjega značaja je prišlo do ostrih sporov in grožnje po ostavki s strani političnega tajnika Leardija. Po razčiščenju je Leardi ostavko umaknil, dva prvaka, morotejsko-bazistična skupina pa ni hotela...

Zelo pomemben je podatek, iz katerega izhaja, da je tujih turistov v zadnjih letih vedno manj: leta 1965 je bilo 40,4 odst. tujih turistov in 59,6 odst. italijanskih...

V razpravi, v katero sta posegla med drugimi zastopnik tržaških gostincev Geppi in ravnatelj letovisarske ustanove Rosolini, so poleg drugega poudarili potrebo po preureditvi dopustnih obdobji, ki se ne bi smela več koncentrirati izključno v juniju in avgustu.

Volilne skrbje seveda sedaj prednjačijo. To ker se tudi obsoška KD boji volilnega nazadovanja, podobno kot je v novembra pripetilo v raznih krajih države.

Z NEDAVNEGA OBČNEGA ZBORA

Ugodno poslovanje Konzorcija za jamstvo nad trgovskimi krediti

Predsedstvo in izvršni odbor potrjena za tekočo mandatno dobo

V sredo je bil v glavni dvorani tržaške trgovinske zbornice občan zbor Konzorcija za jamstvo nad trgovskimi krediti...

vanja. Konzorcij je v prejšnji poslovni dobi posredoval 22 operacij za skupno 156 milijonov lir. Na koncu je predsednik Dei Rossi pozval k vključanju še večje število trgovcev.

Nova sredstva za tehnični zemljevid (Trst in Gorica)

Na zadnji seji deželnega odbora je bil sprejet zakonski predlog odbornika za načrtovanje De Carlija, ki določa nova finančna sredstva za izdelavo deželnega tehničnega zemljevida.

Cestne izboljšave v dolinski občini

Ustanova za industrijsko cono v Zavrhljeh je razpisala licitacijo za oddajo druge transo del za izboljšanje cestnih zvez med Dolino, Boljuncem, tovarno Grandi Motori in pokrajinsko cesto «Glinščice».

V KROŽKU «CHE GUEVARA» Odv. Battello o ideologiji sodstva in javnega reda

V krožku «Che Guevara» je bilo v soboto izredno zanimivo predavanje odvjetnika Nerea Battella iz Gorice na temo «Ideologija sodstva in javnega reda».

Novo zavezništvo v krščanski demokraciji med strujo forze nuove in bazisti

Tajnik KD Leardi za ponovno vzpostavitev levosredinske koalicije v krajevnih upravah

V najmočnejši politični stranki na Goriškem, t. j. v krščanski demokraciji, ni bilo še nikdar pred upravnimi volitvami toliko zaskrbljenosti kot sedaj, v začetku leta 1975.

Drevi seji občinskega in pokrajinskega sveta

Danes zvečer se bosta na sejah pokrajinskega in občinskega sveta nadaljevali razpravi o letošnjem proračunu teh dveh uprav.

svetu govorili zastopniki večine in opozicije. Niso pa še govorili niti socialisti niti zastopniki Slovenske demokratske zveze, oboji so lani zapustili takratno levosredinsko večino, zato obstaja upravičeno pričakovanje, kakšno bo njihovo stališče do proračuna, ki ga je predstavil sedanjí dvobarvni občinski odbor.

Razsežen požar pri Foljanu

Iz še nepojasnjenih vzrokov je včeraj popoldne pri Foljanu izbruhnil požar, ki je zajel nad 50 ha površine, na kateri so rasla drevesa in grmičevje.

PO VEČLETNIH PRIZADEVANJH DRUŠTVA UPOKOJENCEV

V Novi Gorici so pričeli graditi Dom upokoencev s 155 posteljami

Dom bo zgrajen po najsodobnejših zahtevah

Bivši predsednik društva upokoencev Simonij postavlja temeljno opeko Doma upokoencev v Novi Gorici

Končno so pred uredništvijo večer se gnetejo po tesnih domovih, ne uletna prizadevanja novogoriških upokoencev. Ponedeljek, 24. februar je bil zanje spominna vreden dogodek. Saj so po desetletnih naporih vendarle dosegli svoj končni cilj.

sodelovanjem občine in stanovanjske skupnosti vse potrebne priprave in začetek gradnje je bil predviden v začetku leta 1974 ter nato preložen na maj istega leta. Zaradi nepredvidene podražitve je nastal zastoj, ki je sploh ogrozil nadaljevanje gradnje.

NA POBUDO ENOTNE SINDIKALNE FEDERACIJE

Na današnjem sindikalnem zborovanju protest proti hudi gospodarski krizi

Pred zborovanjem bodo delavke in delavci tovarn LACEGO šli v sprevodu po mestnih ulicah

Sindikalna federacija sklicuje za drevi ob 18. uri javno zborovanje v dvorani UG. Na njem bodo sindikalni zastopniki še enkrat opozorili goriško javnost na hud položaj v številnih tovarnah na Goriškem, kjer je na tisoče delavcev v dopolnilni blagajni. Marsikje ni nobene izgleda, da bi bilo krize konec.

Pred nocojšnjim zborovanjem, na katerega so sindikalisti povabili tudi zastopnike političnih strank in krajevnih uprav, bodo delavke in delavci tovarn LACEGO, ki opozarjajo s šotori na goriškem Travniku, v Ulici Lungo Isonzo in v Sovodnjah, na svoj hud položaj, šli v sprevodu po mestnih ulicah.

Priprave za letošnjo «mitteleuropo»

Goričan prof. Antonio Morassi, kritik in umetnostni zgodovinar, ki živi v Milanu, bo predsedoval letošnjemu mitteleuropejskemu srečanju, ki bo posvečeno slikarstvu. Pred nekaj dnevi so se zastopniki zavoda za srednjeevropska srečanja sestali s

prof. Morassijem in sestavili z njim okvirni načrt letošnje prireditve. V delovni okvir so sprejeli slikarstvo v razdobju od leta 1890 do 1930. Na srečanju bo govor o estetskih pogledih na slikarstvo današnje, beneške in muenchenske šole, o sodelovanju z drugimi umetniškimi središči in o nacionalnih izkušnjah. Priredili bodo antološko razstavo z naslovom «Od libertyja do futurizma» in razstavili dela nekaterih goriških slikarjev kot so Brass, Pocarini, Crali, Spazzapan. Navezali so še stike s strokovnjaki v raznih državah, med temi tudi z jugoslovanskimi.

TRČENJE MED AVTOMOBILOMA: MLADA ŽENSKA IZGUBILA ŽIVLJENJE

Pri nesreči sta se poškodovali še dve osebi

V sredo ponoči se je pred vojašnico pri Fari pripetila huda prometna nesreča, pri kateri je zginila življenje 29-letna Silvana Bassanesa iz Gradišča. Ulica Ippolito Nievo 4. Na tem kraju so se že pripetile številne prometne nesreče in večkrat s hudimi posledicami za osebe.

Diniju pa rane na obrazu in udarec v prsni koš.

Mladi socialisti o šolskih volitvah

Volitve v šolske svete osnovnih, srednjih in višjih šol so za nami. Na Goriškem je bila udeležba volivcev šol vseh stopenj zelo velika. To ugotavlja tudi pokrajinsko tajništvo mladih socialistov. V tiskovnem sporočilu pišejo, da pomenijo šolske pooblaščenice odredbe prvi korak k demokratizaciji šole, za upravljanje katere naj bi skrbeli profesorji, starši in dijaki.

Tečaj esperantskega jezika

Zaključil se je četrti začetni tečaj esperantskega jezika, ki ga je v zadnjem razdobju priredil goriški esperantski krožek. Tečajniki so ob zaključku tečaja imeli tudi ustrezni izpit. V petek 7. marca se bo pričel še en tak začetni tečaj. Vsega skupaj bodo imeli dvajset lekcij. Lekcije bodo v prostorih zavoda Lenassi in sicer dvakrat tedensko. Pouk je brezplačen. Tečaj se bo pričel ob 20. uri. Vpis je možen tako v pisarni Pro Loco, kakor tudi v omenjenem zavodu.

Razna obvestila

Jutri, 1. marca 1975, ob 19. uri bo na seždežu v UL Malta 2 9. redni občni zbor Kmečke zveze. Na dnevnem redu bo poročilo upravnega odbora, poročilo nadzornega odbora, diskusija ter volitve novega odbora. Beneško planinsko društvo iz Čedad bo danes, 28. t.m., ob 20. uri priredilo občni zbor v gostišču Obala na Jeronišču pod Matajurjem. Vabljeno!

Izleti

Slovensko planinsko društvo — smučarski odsek sporoča smučarjem, včlanjenim v FIS, da bodo poskoške tekme (campionati isontini) v nedeljo, 2. marca, na Višarjah. Za prevoz naj poskrbi vsak zase. Vsi tekmovalci se morajo ob 8.45 zbrati pri spodnji postaji žičnice.

SPD bo priredilo letošnji prvi družinski spomladanski izlet na velikonočni ponedeljek v Beneško Slovenijo. V tamkajšnji gostilni bodo večerjali, srečevali in družabne igre. Izlet v Beneško Slovenijo spada v okvir praznovanj ob 30-letnici obnovitve društva. Vpisovanje sprejemajo na sedežu društva, UL Malta 2, tel. 24-95.

Kino

Gorica VERDI 17.00-22.00 «La sbandata». D. Modugno in E. Gori. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom. CORSO 17.15-22.00 «Gruppo di famiglia in un interno». S. Mangano in Burt Lancaster. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. MODERNISSIMO 17.30-22.00 «La montagna sacra». Film režiserja A. Jodorovskega. Prepovedano mladini pod 18. letom. VITTORIA 17.00-22.00 «Il merlo maschio». L. Antonelli in L. Buzzanca. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. CENTRALE 16.30-21.30 «Se t'incontra l'ammazzo». D. O'Brien in G. Mitchell. Barvni film.

Tržič AZZURRO Zaprt. EXCELSIOR 16.00-22.00 «Profumo di donna». A. Belli in V. Gassman. Barvni film. PRINCIPE 17.30-22.00 «America 1929, stermatevi senza pietà». B. Hershey. Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Maščevanje», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Strašilo», ameriški film v barvah ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Moje pesmi, moje sanje», ameriški barvni film ob 17.00 in 20.00. DEZURNA LEKARNA V GORICI V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna D'Udine, Trgo sv. Frančiška 4, tel. 21-24. DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU V Tržiču je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna San Nicolò, UL 1. maja, tel. 73-328.

PD «NAŠ PRAPOR»

Perna — Oslavje — Štmarver bo priredilo v torek, 4. marca, ob 20. uri v zgornjih prostorih gostilne «Pri Tildi» na Oslavju predavanje, na katerem bo prof. Božidar Mrevlje iz Nove Gorice govoril o

VZGOJNIH NALOGAH DRUŽINE V OTROŠKI MLAJŠI DOBI

Z OBJAVO SKLEPNEGA SPOROČILA

Na Dunaju zaključeno zasedanje držav OPEC

Na dnevnem redu je bila predvsem sestava skupne resolucije za srečanje državnih poglavarjev v Alžiru

DUNAJ, 27. — V avstrijskem glavnem mestu se je zaključilo zasedanje ministrov za petroleje držav članic OPEC. Na dnevnem redu je bila predvsem izdelava «alžirske resolucije», ki jo bodo predložili na srečanju med državnimi poglavarji, ki bo od 4. do 6. marca v Alžiru. Besedilo resolucije bodo objavili v začetku prihodnjega meseca. Po izjavi alžirskega ministra Abdessalama obsega resolucija tri dele. Prvi zavezuje solidarnost med državami OPEC, drugi solidarnost z državami v razvoju, tretji pa splošno mednarodno solidarnost.

V sklopu sporočila, ki so ga objavili po zasedanju je rečeno, da so ministri soglasni z zahtevom Združenih arabskih emiratov, da bi znižali ceno petroleja visoke kakovosti. To znižanje cene znaša 3 stotinke dolarja za sod. Ministri so tudi razpravljali o vprašanju, ki so ga postavili Združeni arabski emirati, ki obtožujejo petrolejske družbe, ki delujejo na njihovem ozemlju, da so občutno zmanjšale proizvodnjo. Zastopniki držav OPEC so to pobudo petrolejskih družb obtožili in izrazili popolno solidarnost z Združenimi arabskimi emirati. Jutri se bodo v Parizu začela pogajanja med emirati in petimi velikimi petrolejskimi družbami, da bi razčistili to vprašanje.

Na današnjem zasedanju so proučili tudi nekatera tehnična vprašanja ter koordinacijo med ponudbo petroleja in skrcenjem proizvodnje, da bi preprečili padec cene. O tem vprašanju pa niso sprejeli nobenega sklepa. Z Dunaja bodo ministri za petroleje odpovali direktno v Alžir, kjer bodo skupno s finančnimi ministri in ministri za zunanje zadeve držav OPEC dokončali še zadnje priprave za srečanje državnih poglavarjev.

Po mnenju iranskega ministra za petroleje Amuzegarja, ki je trenutno predsednik OPEC, bo znižanje cene visokokvalitetnega petroleja, ki ga proizvajajo predvsem v Abu Dabiju, pomenilo porenitev za približno 15 stotink dolarja za sod. Če bodo druge države, predvsem Libija in Katar, sledile zgledu Abu Dabija, se bo poprečna cena petroleja nekoliko znižala. Dejstvo, da

POZABLIVOST PA TAKA

Trije roparji, ki so v neki pariški veleblagovnici vzeli 40 tisoč frankov, so med begom pozabili na plen. Ker jih je na begu oviral drug avtomobil, so voznika potegnili s sedeža in se odpeljali z njegovim avtom, svojega pa so s plenom na zadnjem sedežu pustili na parkirnem prostoru.

SPOLNOST PRI GORILAH

Seksualni filmi so najnovejša zabava para goril v živalskem vrtu kalifornijskega mesta Sacramento. Uprava je kupila film, katerega vsebino naj bi posnela gorilski par, ki je bil doslej silno neroden v takih zababah. «Saj ne trdim, da Susie in Chris nočeta,» pravi paznik, «ne znata pač.» Gorilama je bilo treba pokazati nekatere reči, da bi potem pravilno uveljavili prirojene naravne sposobnosti. Susie in Chris sta prišla na svet v kletki in se nista nikoli družila z drugimi živalmi. V filmu je prikazanih več goril med parjenjem. Gorili sta si film ogledali trikrat in baje je prva razumela, za kaj gre, prav Susie, ki si sedaj prizadeva, da bi razložila vso zadevo tudi svojemu nainememu partnerju Chrisu.

so države OPEC pristale na zahtevo Abu Dabija, tolačijo opazovalci, kot dokaz naraščajoče zaskrbljenosti držav proizvajalk petroleja zaradi zmanjšanja popraševanja s strani držav potrošnic.

Komisija OZN o zločinih čilsko fašistične hunte

ŽENEVA, 27. — Komisija OZN, ki proučuje kršitve človekovih pravic v Čilu bo morala v prihodnjih dneh sklepati o dveh osnutkih resolucij, ki sta ju predstavili Sovjetska zveza in Velika Britanija. Prva odločno obsoja čilsko vojaško vladno zadrževanje kršenja človekovih pravic in osnovnih svobod. Resolucija, ki jo je izdelala Velika Britanija predvideva ustanovitve posebne preiskovalne komisije, ki naj bi imela dovoljenje za prosto delovanje v Čilu in ki naj bi ugotovila kakšen je sedanj položaj, preden izrečno obsodijo čilsko fašistično vladno.

Dramatičen rop v središču Pariza

PARIZ, 27. — Popoldne je pred pariškim sedežem banke «Société centrale des banques» prišlo do streljanja, med katerim so policaji

Beneški Slovenci

(Nadaljevanje s 1. strani)

kulturnega in družbenega boja za priznanje pripadnosti Slovencev iz Furlanije slovenski manjšini kot eni sami skupnosti od Trbiža do Tržaškega zaliva. V tej akciji je zveza izražala želje svojih več tisoč članov pri italijanskih diplomatskih in konzularnih oblasteh v državah, kjer so bili izseljenci zaposleni, pri deželi Furlaniji - Julijski krajini, pri sorodnih združenjih in pri sindikalnih organizacijah. Priradila je tečajje slovenskega jezika in kulture, slovenske manifestacije, kulturne prireditve vseh vrst ter tiskala bilten v slovenskem, italijanskem in furlanskem jeziku.

Na zasedanju deželne konzulte za izseljenstvo, ki je bilo 25. januarja 1975 v Pordenonu, so njene zahteve o priznanju pravic Slovencev v Furlaniji podpisala tudi druga združenja in organizacije, kot so «Ente Friuli nel mondo», ALEF, ACLI, Palfriul, CGIL, CISL in UIL. Te zahteve zadevajo naslednje točke: Slovencev v Furlaniji mora italijanska država priznati status nacionalne manjšine kot delu širše slovenske nacionalne manjšine in Italiji; treba je odobriti konkretne zakonodajne ukrepe za reševanje odprtih vprašanj slovenske nacionalne

TRŽAŠKI DNEVNIK

VI. kongres tržaške KPI

(Nadaljevanje z 2. strani)

menjam položaj manjšin želim poudariti, da smo jugoslovanski komunisti prepričani, da manjšine ne le lahko tvorijo most med dvema sedanjima državama, ampak da lahko manjšina s svojo ustvarjalno dejavnostjo v mnogostvo obogati kulturno zakladnico večinskega naroda. Nova jugoslovanska ustava je pravi manjšinam posvetila posebno pozornost in jim zagotovila vsestranski kulturni in materialni razvoj. Žal pa moramo ugotoviti, da manjšine jugoslovanskih narodov niso povsod deležne enakega ali vsaj podobnega ravnanja.

Iz prtega in nujno zaradi časovne stiske nepopolnega pregleda obsežne poročila tajnika tržaške federacije KPI izhaja, da je obravnaval zelo pestro paleto kritičnih aktualnih mednarodnih, italijanskih in krajevnih vprašanj. Analiza je posegla na najrazličnejša področja in seveda se zlasti na obravnavo italijanske gospodarske krize, ki je dosegla najhujšo zaostritve z usmeritvijo vsedravnega vodstva KD.

Pri obravnavi krajevnega položaja poročilo govori o resnih težavah, ki izhajajo tudi iz neršenih mejnih vprašanj ter odnosi s širšim tržaškim zaledjem. Rossetti je zelo podrobno analiziral odnose s širšim tržaškim zaledjem, politično krizo leve sredine in prozečni napad desničarskih sil, katerih predstava so mislovski fašisti.

Pri obravnavi krajevnega položaja in poskusa ustvarjanja odnosov ne samo z naprednimi silami je Rossetti tudi na svoji način obravnaval kritično obdobje 1945 in 1948, saj ne govori o ostopitvi Trsta s strani dosledno revolucionarnih slovenskih in italijanskih množic in v letu 1948 ne vidi razkola, ki je prizadel delavsko gibanje kot celoto.

Prav gotovo so to vprašanja, ki zahtevajo poglobitev, kot to ugotovljajo tudi tajnik tržaške federacije v svojem poročilu, in o katerih bo gotovo govor med kongresno razpravo.

● Drevi ob 20. uri bo v dvorani «C. Sofianopolu» na Trgu Papa Giovanni 6 podelitev nagrad umetnikom, ki so se udeležili razstave «zima '75» na pobudo deželnega združenja umetnikov.

V SAMEM SREDIŠČU RIMA

Roparski vdor v telefonsko centralo

Zločinci odnesli 330 milijonov lir

Kljub takojšnjemu posegu policije so banditi zbežali - Protest uslužbencev

RIM, 27. — Trije banditi oboroženi s samokresi in brzostrelkami so približno ob 8.30 stopili v urad za mednarodne telefonske zveze v Rimu in odnesli iz blagajne 300 milijonov lir, namenjenih plačam uslužbencev.

Preiskovalci so ugotovili, da so banditi prišli do urada, kjer je blagajna in ki je v prvem nadstropju, po ozkih stopnicah in po krajevnem hodniku. Ko so odprli vrata so ukazali uradnikom, naj ležejo na tla. Izstrelili dva opozorilna strela v zid. Takoj nato so se polastili zavojev, v katerem je bil denar ter po isti poti odšli proti vzhodu. Po poti so srečali nekaj uslužbencev, ki jih iz previdnosti niso poskusili ustaviti. Ko so prišli na ulico so stopili v avto «alfetta», ki jo je vozil njihov pajdaš. Poštni urad je v predelu, kjer je avtomobilski promet prepovedan in zato alfetta ni našla na svoji poti nobenih ovir. Nekaj časa kasneje so jo dobili kakih dvesto metrov od kraja ropa. Očitno so roparji imeli tam drugo vozilo, s katerim so se oddaljili. Preiskovalci so izsledili tudi pričo, ki je videla bandite, ko so presedali iz alfette v fiat 127. V avtu, ki so ga zapustili, so policaji dobili puško znamke «winchester» ter samokres «beretta». Poleg tega so bile v avtu spodnje hlače, ki jih je eden od banditov baje imel kot krinko. Policija je takoj postavila cestne bloke, doslej pa niso našli za roparji nobene sledi. Točna vsota, ki so jo banditi odnesli, znaša 330 milijonov lir.

Po ropu se je osebje telefonskega urada zbralo na skupščini, da bi zahtevalo od oblasti bolj učinkovite ukrepe proti kriminalstvu, še zlasti po zadnjem krvavem poskusu ropa na milanski železniški postaji Redecio, ki je terjal življenje mladega železničarja Pasquala Cenama.

Policija je za petami roparjem, ki so včeraj skušali oropati blagajno družbe «Saras chimica» v Cagliariu. Zjutraj so pred vzhodom podjetja našli žakelj, v katerem je bil denar, ki so ga zločinci včeraj odnesli. Roparji so se po vsej verjetnosti ustrašili, ko so videli, da jih bo policija po vsej verjetnosti prišla in so zato pustili denar pred noslopjem. Našel ga je sofer tovrnjaka, ki je včeraj parkirnal pred podjetjem.

MADRID, 27. — General Franco je sprejel odstop ministra za delo Licinia De La Fuentes. S tem v zvezi so objavili sporočilo ob koncu zasedanja ministrskega sveta. Odstop so sprejeli po zasebnem pogovoru med De La Fuentesom in Francmom.

LONDON, 27. — Spodnja zbornica je z veliko večino glasov sklenila povedati apanazo kraljice Elizabete od 980 tisoč na milijon 400 tisoč funtov šterlingov letno. Proti poviški je glasovalo 80 laburističnih poslancev, zanj pa vsi konservativci, liberalci in večina laburistov. O vprašanju zvišanja apanaze se je v poslanski zbornici razvila burna debata.

Jugoslavija - Libija

(Nadaljevanje s 4. strani)

liji pa grade tovarno usnja. Vsa ta dejavnost se lahko koordinira v skupno jugoslovansko - libijsko korist.

Jugoslavija pa s svojimi strokovnjaki uspeva tudi v Libiji, kjer na primer v Misurati gradi pristanišče. Dela so obsežna in bodo ob koncu veljala 70 milijonov dolarjev. Jugoslovanski strokovnjaki prav ta-

crisan

totalno uničuje prhljaj

Crisan šampon s substanco OM 80 ni učinkovit samo pri spiranju prhljaja, temveč uničuje tudi bakterije in glivice, kadar so navadni šamponi proti prhljaju brez moči

ILIRIJA, Ljubljana v sodelovanju z

KAJ KOMENTIRA ITALIJANSKI TISK

RIMSKA KONFERENCA O IZSELJEVANJU

Prejšnji ponedeljek se je začela v Rimu na sedežu FAO vsedravnna konferenca o izseljevanju. Na odprtju konferenca so govorili med drugim predsednik vlade Moro in zunanji minister Rumor. V teh dneh je italijanski tisk posvetil temu vprašanju, ki je brez dvora zelo pereče, saj dela v tujini 6 milijonov italijanskih državljanov, kar predstavlja skoraj četrtino vse italijanske delovne sile, razmeroma malo pozornosti. Razen določenega podarka, ki so ga dali vsi listi prejšnji terek, so poročila glavnih informacijskih listov bila pozneje v določeni meri omejena ter sploh potrjena v notranje strani listov. Italijanski tisk do sedaj še ni posvetil izrecno nobene pozornosti težkemu vprašanju izseljevanja iz Beneške Slovenije. Kot poročamo na prvi strani našega lista, je bil včeraj predložen dokument Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, ki sta ga predstavila Ado Kont in Dino Del Medico. Primer Beneške Slovenije je glede izseljevanja eden najbolj tragičnih, kar jih sploh obstaja v Italiji. Ni pa edinstven, temveč s svojo nacionalno obarvanostjo le še bolj poudarja sliko tragedije, ki spremlja italijanski narod v vsej njegov celoti že več kot sto let.

Kot smo dejali, informacijsko časopisje v Italiji posveča temu težkemu vprašanju razmeroma majhno pozornost. Med vsemi časopisi, iz izjemo glasil KP in PSI, je milanski «IL CORRIERE DELLA SERA» objavil predvčeršnjim poročilo svojega posebnega dopisnika, kjer se poudarja, da se rimska konferenca odvija v vzdušju nezaupanja. List piše dobesedno: «Prvi dan konference... je odrazil glede priprave, sodeč vsaj po videzu, precej dvomne poteze, če se upoštevajo cilji, ki so si jih organizatorji zadali. Skoraj vsi, govorniki, opazovalci in tudi nekateri komentatorji, so dali slutiti, da so zelo v dvomu glede možnosti pozitivnega zaključka tega srečanja». List poudarja, da obstajajo negativni pojgi tako v obravnavi sami kot v tujini. Opaža se namreč, na eni strani, da se italijanski delavci vračajo v trumah zaradi rastoče brezposelnosti v drugih državah ter še posebej v zahodni Evropi. V Italiji pa se dogaja, da jih sprejme država, ki ne more ukreniti nič pozitivnega, da bi jim pomagala, ker je sama, kot taka, v še slabšem položaju kot drugi.

List pa nadaljuje: «Toda sum, da se v palači FAO govori v prazno, je treba odločno pobijati. Da sedanj položaj ne nudi mnogih izhodov trenutnemu problemu Italijanov, ki so izgubili svoja delovna mesta v inozemstvu, je prav gotovo zaskrbljujoče. Prav tako je treba pritrditi, da ukrepi, ki jih je sprejela italijanska vlada, ali pa ki jih namerava izvajati, niso primerni, da bi se te težave prebrodile. Res pa je tudi, da od 6 milijonov Italijanov, ki delajo zunaj meja države, jih je tam še vedno 5 mil. 800 tisoč. In ta konferenca je bila sklicana tudi zaradi njih, tako da bi končno po stoletnem zanemarjanju prišli do učinkovite zaščite, da bi se s to boljšo zaščito utegnili jutri izogniti usodi njihovih manj «srečnih» bratov, ki v tem trenutku pripovedujejo po trgih in ulicah svojih vasi in mest, svoje neverjetne dogodivščine. Izseljevanje je v razmerah, ki so zanj značilne že desetletja, še vedno prvata dogodivščina, bolj ali manj neverjetna, ki jo včasih krona tudi uspeh, toda je pa še vedno le pustolovščina.»

Milanski list beleži tudi splošen odpor delegatov na konferenci proti misovcem. Konkretno gre za govor, ki ga je imel misovec Valenzise. V svoji včerajšnji številki pa list poudarja potrebo, da se italijanski delavci v tujini zaščitijo na najustreznejši način. Še posebej pa obravnava vprašanje izseljencev v Zvezni republiki Nemčiji. V tej zvezi pravi, da minister Rumor dobro ve, da so študenti, sindikalisti, predstavniki kulture in strank, vsi Nemci brez razlike, že leta 1970 predlagali bonksi vladi, naj spremeni stroge zakonske predpise glede tujih delavcev. List dodaja, da je Gensch, ki je predsednik nemške liberalne stranke in sedaj tudi zvezni zunanji minister, odbil vsakršen predlog za omiljenje zakona o tujcih. Trdil je, da najbolj kritizirani členi zakona jamčijo zaščito nemških «zakonitih nacionalnih interesov».

«IL CORRIERE DELLA SERA» nadaljuje: «Na podlagi teh ugotovitev bi morala naša vlada resno načeti vprašanje dokumentirane revizije položaja naših izseljencev. Potem ko bi zbrala potrebne dokumentacije, naj bi zahtevala enostavno, naj se Bonn postavi na isto raven s Parizom, Bruseljem in Luksemburgom. Znano je, da bo v kratkem prispela v Rim — vest je sporočil sam Gensch — nemška delegacija, ki bo po japonski naši vladi prednosti sistema PAL za barvno televizijo in kakaj ne bi odpravila neka naša delegacija v Bonn, kjer naj bi pojasnila zastopljajne naših ljudi, ki delajo v Nemčiji.»

Milanski list «IL GIORNO» poročila iz Rima težke razmere, v katerih živijo italijanski delavci